

Досегашното искуство кај нас покажа дека кога станува збор за 2001 година правдата ги изгубила вистинските вредности. Ние и така веќе ја плативме цената, односно цела 2001 година за нас е парадоксална ситуација бидејќи, по сè изгледа, агресорите станаа бранители, а бранителите агресори. Ништо чудно, ако во интерес на стабилноста на државата вратените хашки случаи се најдат во Законот за амнестија. И додека Јохан Тарчуловски е осуден на 12 години затвор во Шевенинген, припадниците на поранешната ОНА и оние за кои има потерници се дел од македонската политичка елита.

Македонските бранители не само што се заглавени во собраниските лавиринти, туку се заглавени и меѓу македонските политичари, кои имаат различен став околу нивниот Предлог-закон. За разлика од нив, како и секогаш кога станувало збор за законите кои ги штитат интересите на Албанците, вообичаено правило е албанските партии, без разлика дали се на власт или во опозиција, да бидат обединети. Така е и сега со Законот за амнестија, а нема зошто да се сомневаме дека и во иднина нема да биде така.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Македонските парламентарци никако да ја почнат расправата за предложениот Предлог-закон за бранители, но затоа, пак, политичарите од албанскиот блок се едногласни во одлуката дека вратените хашки случаи треба да бидат опфатени со Законот за амнестија. И додека за ова прашање Владата молчи, нејзиниот коалиционен партнер ДУИ ја крои стратегијата како овие случаи да бидат опфатени со спомнатиот Закон. Интегративците се со став дека спротивен исход од нивното размислување ќе ги наруши меѓуетничките односи.

Сега засега судскиот процес за еден

од овие предмети, "Малтретираните градежни работници на Маврово" е одложен. Македонскиот политички естаблишмент и не е многу загрижен за правата на оние кои се бореа за зачувување на територијалниот интегритет и суверенитет на Република Македонија, но практиката покажа дека во интерес на мирот и стабилноста на државата тие се подготвени на сè, без оглед на тоа дали народот мисли на ист начин како нив. Интегративците ќе ја чекаат странската експертиза за Законот за амнестија, бидејќи велат дека при неговото донесување тогашниот командант на ОНА, Али Ахмети, добил гаранции од НАТО оти сите припадници на ОНА ќе бидат амнестирани.

Македонските бранители не само што се заглавени во собраниските ла-

сега, а нема зошто да се сомневаме дека во иднина тоа ќе се смени.

Претседателот на здружението на македонски бранители "Достоинство", Стојанче Ангелов, вели:

"Нашето судство требаше многу порано да собере сили и да ги процесуира овие случаи. Срамно е за македонскиот народ и за Македонија тоа што до денес овие случаи не се процесуирани. Треба да се процесуираат и доколку судот утврди вина некој треба да одговара за нив".

Апсурдот е во тоа што досега одговарале само припадниците на македонските безбедносни сили. Всушност, досегашното искуство кај нас покажа дека, кога станува збор за 2001 година, правдата ги изгубила вистинските вредности. Ние и така веќе ја плативме

АЛБАНЦИТЕ - ЕДЕ А МАКЕДОНЦИТЕ

Со Законот за амнестија се ослободуваат од гонење, се запираат кривичните постапки и потполно се ослободуваат од извршување казна затвор (во натамошниот текст: амнестија), граѓани на Република Македонија, лица со законски престој, како и лица кои имаат имот или семејство во Република Македонија (во натамошниот текст: лица), за кои постои основано сомневање дека подготвиле или сториле кривични дела поврзани со конфликтот во 2001 година, заклучно со 26 септември 2001 година.

Амнестијата се однесува и на лица кои и пред 1 јануари 2001 година подготвувале или сториле кривични дела во врска со конфликтот во 2001 година.

Со амнестијата од ставовите 1 и 2 од овој член:

- се ослободуваат од гонење за кривично дело според Кривичниот законик и друг закон на Република Македонија лицата за кои постои основано сомнение дека подготвиле или сториле кривични дела поврзани со конфликтот до 26 септември 2001 година;

- се запираат кривичните постапки за кривични дела според Кривичниот законик и друг закон на Република Македонија против лицата за кои постои основано сомнение дека подготвиле или сториле кривични дела поврзани со конфликтот до 26 септември 2001 година;

- потполно се ослободуваат од извршување на казната затвор за кривични дела според Кривичниот законик и друг закон на Република Македонија лицата кои подготвувале или извршиле кривични дела поврзани со конфликтот до 26 септември 2001 година; и

- се определува бришење на осудата и се укинува правната последица на осудата заклучно со 26 септември 2001 година.

Одредбите од ставовите 1, 2 и 3 од овој член не се однесуваат на лицата кои извршиле кривични дела поврзани и во врска со конфликтот во 2001 година, кои се во надлежност и за кои Меѓународниот трибунал за гонење на лица одговорни за тешко кршење на меѓународното хуманитарно право на територијата на поранешна Југославија од 1991 година ќе поведе постапка.

виринти, туку се заглавени и меѓу македонските политичари, кои имаат различен став околу нивниот Предлог-закон. За разлика од нив, како и секогаш кога станува збор за законите кои ги штитат интересите на Албанците, вообичаено правило е албанските партии, без разлика дали се на власт или во опозиција, да бидат обединети. Така е и

цената, односно цела 2001 година за нас е парадоксална ситуација, бидејќи очигледно агресорите станаа бранители, а бранителите агресори. Ништо чудно, доколку во интерес на стабилноста на државата вратените хашки случаи се најдат во Законот за амнестија. И додека Јохан Тарчуловски е осуден на 12 години затвор во Шевенинген, при-

КИТЕ СЛУЧАИ ВО ЗАКОНОТ ЗА АМНЕСТИЈА?!

АГРЕСОРИТЕ СТАНАА ПРИВИЛЕГИРАНИ ГРАЃАНИ ВО РМ, А
МАКЕДОНСКИТЕ БРАНИТЕЛИ БАРААТ МИЛОСТ ОД БОГА

Н ЗА СИТЕ, СИТЕ ЗА ЕДЕН, КАКО СИТЕ ЗА НИКАДЕ

гите случаи каде имаше насилство врз цивилно население. Затоа ние мислиме дека за овие случаи треба да се почитува Законот за амнестија".

Кога станува збор за насилството врз цивилното население, тогаш каде е разрешницата на случајот со "12 киднапирани Македонци", "случајот Бриони", итн.

И лидерот на матичната партија на Адеми, ДУИ, Али Амети, посочи:

"Непочитувањето на Законот за амнестија ќе нè врати назад. Мора да се најде политичко решение".

"Во 2002 година е усвоен Законот за амнестија кој, меѓу другото, уредува и две многу битни прашања поврзани со случаите од 2001 година. Прво, ние сметаме дека согласно одредбите на овој Закон сите инволвирани во конфликтот во 2001 г. се амнестирани. И второ, во член 1 од овој Закон постои став кој, меѓу другото, му дава надлежност на Хашкиот трибунал за делата кои се опфатени со меѓународното хумантирано право. Колку што јас имам информации, Хашкиот трибунал немал докази и затоа не ги процесуирал, односно немал индикации дека се направени такви дела. Ние сметаме дека и за овие случаи треба да се применуваат одредбите од Законот за амнестија. Секој друг обид создава правна несигурност за сите граѓани во РМ. Доколку ги анализирате сите случаи во практика, јасно е што се случува кога органите кои ги усвојуваат законите сами не ги почитуваат", вели Аднан Јашари од ДУИ.

Наспроти информациите на Јашари дека Хашкиот суд немал докази за да ги процесуира предметите, ставот на др-

ЌЕ ИМА ЛИ СУДСКИ ЕПИЛОГ ЗА ВРАТЕНИТЕ ХАШКИ СЛУЧАИ

падниците на поранешната ОНА и оние за кои има потерници се дел од македонската политичка елита.

МЕЃУЕТНИЧКИ ОДНОСИ

Јавниот обвинител Љупчо Шврговски неколку пати повторуваше дека Законот за амнестија не може да се примени врз вратените хашки случаи и дека македонското Обвинителство е подготвено квалитетно да ги одработи овие случаи, при што не очекува политички притисоци.

"Местото за политички надмудрувања и борби не е во Обвинителството, туку во Собранието. Не сум политичар за да зборувам дали има политичка волја за решавање на предметите. Ако има докази, ќе има и постапки", изјави Шврговски.

Но, така не мислат сегашните интегративци и ќе направат сè за нивните пратеници да не се најдат зад решетки. Вицепремиерот Абдулким Адеми вели:

"Хашките случаи се опфатени со Законот за амнестија и судските органи во РМ немаат ингеренции за нив. Во спротивно, ако се процесуираат, сметаме дека не се почитува Законот за амнестија и се создава правна несигурност кај граѓаните. Мислам дека ќе најдеме решение за овие случаи. Судовите се независни, значи Владата нема влијание врз судството. Би требало Собранието да даде автентично толкување на Законот за амнестија и според тоа понатаму да постапуваат судовите. Тоа ќе влијае врз меѓуетничките односи, бидејќи случаите се едностранни, покренати од страна која беше во конфликтот, значи од МВР, а не се преземени и дру-

здравјето, а некои станаа инвалиди. Како награда за тоа што ги жртвуваа своите животи за државата, денес се без работа. Да не зборуваме за семејствата на загинатите бранители. Наспроти тоа, припадниците на поранешната ОНА, ги уживаат сите привилегии во земјава. Апсурдот ќе бидат уште поголем, не само ако хашките случаи се најдат во амнестијата, туку и ако во ист кош се стават бранителите и онанистите. И додека сме во исчекување на тоа дали конечно за Предлог-законот за бранителите ќе расправа законодавниот дом, Комисијата за мандатно-имунитетни прашања очекува од судот до неа да поднесе барање за симнување на имунитетот на Хисен Џемаили, пратеник на ДУИ, кој е еден од обвинетите во случајот "Мавровски градежни работници", за кого веќе е распишана потерница.

Според ДУИ, Законот за амнестија се однесува и на нивниот пратеник Џемаили, па во стилот на "Парадоксот на Диоген", Џемаили, како член на парламентарната делегација замина за Торонто, Канада, каде што службено присуствуваше на есенските состаноци на Парламентарното собрание на ОБСЕ.

"Не можам да претпоставам ниту дали ќе има барање ниту кога ќе дојде евентуалното барање. Доколку добиеме такво барање Комисијата соодветно ќе постапува. Инаку, мислам дека главно треба да го насочиме прашањето кој судија го води предметот, заради тоа што од него зависи дали и кога ќе поднесе барање", изјави Александар Николовски, претседател на Комисијата за мандатно-имунитетни прашања.

Интегративците најавуваат дека ќе бараат експертиза на Законот за амнестија од 2002 година, а правниците објаснуваат дека овој Закон не претставува пречка за процесуирање на предметите вратени од Хаг, доколку постојат докази за сторени воени злосторства. Нивниот став е дека амнестија се дава за оние кои учествувале во конфликтот, а не за оние кои сториле воени злосторства. Министерот за правда Маневски не се изјаснува за барањето на Ахмети за експертиза на Законот, образложувајќи дека како министер не смее да се меша во работата на Обвинителството и на судството.

КОЈ ЌЕ ОДГОВАРА ЗА ЗАГИНУВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКИТЕ БРАНИТЕЛИ НА КАРПАЛАК, ВЕЈЦЕ, ЉУБОТЕН...?

Јавните органи беше дека поради немање време тие не се процесуирани, односно се вратени.

Но, дали Законот за амнестија ќе ги разниша односите во владејачката коалиција?

"Треба да се почека", додава Јашари.

ДПА и ДУИ толкуваат дека тоа што Хаг не покренал обвиненија за овие предмети значи дека тие не се негова надлежност. ДПА ќе поведе иницијатива за автентично толкување на Законот за амнестија бидејќи, како што велат, со отворање судски процес во Македонија се крши токму тој Закон, кој произлегува како обврска од охридскиот Рамковен договор. Интегративците изјавуваа дека нема да дозволат македонското судство да им суди на Али Ахмети, Гзим Острени, Рафиз Алити и на другите поранешни припадници на ОНА.

"Не е само Законот гаранција дека припадниците на ОНА ќе бидат амнестирани, туку во 2002 година тоа го гарантираа и тогашниот претседател на државата Борис Трајковски, меѓународните претставници, особено НАТО. Законот за амнестија беше само заокружување на целиот процес. Јасно беше кажано дека сè што не е под јурисдикција на Хашкиот трибунал треба да биде опфатено со Законот за амнестија. Не може сега јавниот обвинител да кажува дека за хашките случаи не важи амнестијата. Тоа не е негова, туку е надлежност на судовите", изјави Џевад

Адеми од ДУИ, дообјаснувајќи ја изјавата на Ахмети дека ќе се бара "совесна експертиза од домашни и од меѓународни експерти" за Законот за амнестија.

И по албанското правило еден за сите - сите за еден, Абедин Зумбери, поранешен командант на ОНА, сега пратеник на Нова демократија, вели:

"Хашките случаи се завршени со Законот за амнестија. Ако четирите случаи влезат во судот, тогаш ќе има и други случаи кои сега не ја интересираат државата".

За разлика од ставот на албанскиот политички блок за разнишување на меѓуетничките односи доколку се процесуираат хашките случаи, министерот за правда, Михајло Маневски, е со став дека такво нешто нема да се случи.

"Вратените хашки предмети нема да ги нарушат меѓуетничките односи. За нив ќе решаваат судските органи кои се надлежни за тоа, затоа што тука нема место за политика. Согласно Законот за соработка со Хашкиот трибунал постапката ќе продолжи во онаа фаза во која предметите му се отстапени на Судот во Хаг, односно во зависност од тоа дали биле во фаза на обвинение и истрага".

ПОТЕРНИЦА

Македонските бранители мака мачат да ги добијат основните права за здравствено осигурување, бидејќи конфликтот во 2001 година им го наруши

ИСПРАТИ СМС **КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК**

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: **POD 075XXXXXX** каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.

2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.

3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина*: **SON** помн
Толкувањето го добиваш веднаш.
*со празно место како во примерот